

James Lee Burke
PLOAIA ELECTRICĂ

James Lee Burke

PLOAIA ELECTRICĂ

Traducere din limba engleză și note
de Oana Chițu

PALADIN

*Membrilor familiei lui Walter J. Burke
din New Iberia, Louisiana,
cu profundă afecțiune pentru sufletul lor blând
și felul binevoitor de a fi*

Din cerul purpuriu al serii începuseră să se cearnă o lumină de culoarea prunelor răskoapte și o ploaie ușoară când am ajuns la capătul drumului asfaltat care trecea prin vreo treizeci de kilometri de pădurice deasă – aproape impenetrabilă, cu stejari pitici și pini – și se oprea la poarta principală a penitenciarului Angola. Grupul celor ce militau împotriva pedepsei capitale – preoți, călugărițe în straie cer-nite, copii de la Universitatea de Stat din Louisiana, cu lumânări aprinse în căușul palmelor – se ruga în fața gardului. Dar se mai afla acolo și o altă mulțime – o combinație ciudată între băieți din frații și țărani – bând bere din lăzi frigorifice din polistiren, umplute cu gheață sfărâmată; ei cântau *Glow, Little Glow Worm*¹ și țineau pancarte pe care scria: „HALBA ASTA-I PENTRU TINE, MASSINA” și „JOHNNY, ÎNCEPE AFACEREA SENZAȚIONALĂ AZI”.

– Sunt locotenentul Dave Robicheaux, de la poliția din New Orleans, i-am zis unuia dintre gardienii de la intrare și i-am arătat insigna.

– A da, dom' locotenent. Am numele tău pe listă. Te însoțesc până la complex, a spus el, suindu-se în mașina mea.

Mânețile kaki îi erau rulate, lăsându-i la vedere brațele arse de soare; avea ochii verzi, placizi și trăsăturile aspre ale oamenilor de pe dealurile din nord ale Louisianei. Mirosea vag a sudoare uscată, Red Man și pudră de talc.

¹ Cântec al fraților Mills, celebru în anii '50 ai secolului trecut.

— Nu știu care gașcă mă enervează mai tare. Habotnicii ăia se poartă de parcă am prăji pe cineva pentru încălcarea regulilor de circulație, iar tipii cu pancarte – pesemne că nu prea au parte de tăvăleală la universitate. Stai până la sfârșit?

— Nu.

— Tu l-ai arestat pe băiatul ăsta, sau care-i treaba?

— Nu era decât un om cu munca de jos, de care mă mai ciocneam câteodată. Nu am reușit niciodată să-l prind cu nimic. De fapt, cred că a dat peste cap mai multe afaceri decât a pus pe roate. Poate a intrat în mafie prin intermediul Acțiunii Afirmative¹.

Paznicul nu a râs. Se uita pe fereastră la întinderea uriașă, plană a fermei închisorii, îngustându-și ochii de fiecare dată când treceam pe lângă un deținut cu privilegiile care mergea pe drumul nepavat. Zona locuibilă principală a penitenciarului – clădiri de două etaje cu dormitoare comune, de maximă securitate, împrejmuite cu un gard de sârmă și conectate prin pasaje și terenuri pentru exerciții, numite generic „Complexul” – era luminată la fel de strălucitor precum cobaltul în ploaie. În zare puteam distinge câmpurile cu trestie de zahăr și cartofi dulci, decupate cu o precizie de chirurg, ruinele năruite ale lagărului din secolul al XIX-lea, profilate în lumina roșie a amurgului și sălciile aplecate în bătaia vântului, înșirate de-a lungul digului de pe Mississippi, sub care zăceau îngropați mulți condamnați uciși.

— Scaunul este tot în Casa Pălăriei Roșii? am întreat.

— Ai ghicit. Acolo scot untul din ei. Știi cum a primit numele ăsta?

— Da, am răspuns.

Dar el nu asculta.

— Înainte să înceapă să-i bage pe cei mai răi în carceră, în Complex, îi munceau bine la râu și îi obligau să poarte pulovere în dungi și pălăriile astea din paie, vopsite în roșu. Apoi noaptea îi dezbrăcau, îi percheziționau, îi mânau de la

¹ Politică socială ce combate discriminarea angajaților.

spate în Casa Pălăriei Roșii și după aceea le aruncau hainele înăuntru. Ferestele n-aveau plase și țăntării reușeau să facă din oricine un om cinstit, dacă nu mergea cu bâta de baseball.

Am parcat și am intrat în Complex. Am trecut de prima zonă cu celule, unde stăteau laolaltă informatorii și cei mai periculoși deținuți, am traversat coridorul lung și puternic luminat dintre curțile pentru recreere, spre următorul dormitor, am pătruns dincolo de un alt rând de încuietori hidraulice și am înaintat printr-un spațiu pustiu, unde doi slujbași jucau cărți, la o masă. Deasupra se vedea un semn pe care scria că de acolo nu mai erau permise armele. Am străbătut sălile de relaxare și pe cele de mese, unde prizonierii foloseau lustruitoare electrice pentru podelele lucioase și, în final, am urcat treptele de fier, în spirală, până la un mic cotlon, păzit cu strășnicie, unde Johnny Massina își petrecea ultimele trei ore din viață.

Gardianul de la poartă m-a lăsat singur, iar un altul a tras mânerul, deschizând ușa celulei. Johnny purta o cămașă albă, o pereche de pantaloni negri și pantofi Air Force, de aceeași culoare, cu șosete albe. Părul lui sârmos și grizonant picura de transpirație, iar chipul lui avea culoarea și textura hârtiei vechi. S-a uitat în sus la mine, din locul unde stătea așezat, pe pat. Ochii îi ardeau, scânteietori, iar pe buza de sus avea broboane de umezeală. Între degetele îngălbenite strângea o țigară Camel, iar în jurul picioarelor lui, podeaua era acoperită de chiștoace.

— Pătatule, mă bucur că ai venit. Nu știam dacă vei reuși să ajungi, a zis el.

— Ce faci, Johnny?

Și-a încleștat mâinile pe pulpe și a privit în podea, apoi din nou la mine. L-am văzut cum înhite.

— Când ți-a fost cel mai frică? m-a întreat.

— Am avut niște momente în Vietnam.

— Corect. Ai fost acolo, așa-i?

— Demult, în '64, înainte să se încingă treburile.

— Pun pariu că ai fost un soldat bun.

— Am fost doar un supraviețuitor, atâta tot.

M-am simțit imediat ca un prost din cauza replicii mele. Omul mi-a citit regretul pe chip.

— Nu-ți face griji, a zis. Am o grămadă de porcării să-ți spun. Uite, mai știi că m-ai dus la câteva întâlniri ale Alcoolicilor Anonimi. Cum se numește pasul ăla pe care-l faceți când vreți să mărturișiți ceva?

— Pasul Cinci, să recunoști față de tine însuși, de Dumnezeu și de o altă persoană natura exactă a greșelilor tale.

— Exact. Păi, l-am făcut. Cu un predicator tuciuriu, ieri dimineață. I-am zis fiecare lucru rău pe care l-am făcut.

— Asta-i bine, Johnny.

— Nu, ascultă. I-am spus adevărul și am dat pe față niște căcaturi al dracu' de grave, chestii sexuale de care m-am rușinat mereu și pe care nu le-am înțeles niciodată. Știi ce zic? Nu am ascuns nimic. Ba i-am mărturisit și despre cei doi tipi pe care i-am lichidat la viața mea. Pe unul l-am aruncat peste bordul unui pachebot de pasageri, în drum spre Havana, iar în 1958 l-am terminat cu un glonte pe vârul lui Bugsy Siegel. Știi ce înseamnă să achiți o rudă de-a lui Bugsy Siegel? După ce m-am confesat preotului, le-am povestit paznicului și asistentului. Știi că pe dobitoci i-a durut în spate? Stai așa, lasă-mă să termin. Am spus toate astea pentru că cineva trebuie să mă creadă că n-am hăcuit-o eu pe gagica aia. Pătatule, n-aș fi-n stare să arunc nicio fetișcană pe fereastra vreunui hotel. N-am nimic împotriva să fiu pus în frigare. Bănuiesc că la sfârșit se egalează balanța, dar vreau ca nenorocii ăștia să știe că n-am omorât decât tipi care jucau după aceleași reguli ca mine. Înțelegi?

— Așa cred. Mă bucur că și tu ai făcut al Cincilea Pas, Johnny.

Bărbatul a zâmbit pentru prima oară. Chipul i-a lucit în lumină.

— Hei, zi-mi un lucru. E adevărat că Domnu` Jimmie e fratele tău?

— Auzi tot felul de tâmpenii pe stradă.

— Aveți amândoi părul negru, cum au oamenii *cajun*¹, cu o pată albă, de parcă ați avea sânge de sconcs în voi.

Omul a început să râdă. Începuse să nu se mai gândească la călătoria pe care avea s-o facă peste trei ore, prins cu un lanț la brâu, spre Casa Pălăriei Roșii.

— Odată a cumpărat niște mașini de poker. După ce le-am instalat, i-am spus să-și ia de la noi toate automatele – de țigări, cu Pac-Man² și de prezervative. Și-atunci zice că fără balonașe, că el are cluburi de mare clasă și nu bagă mașini de capișoane în ele. Și i-am rețezat-o că n-are de ales: ori cumpără toată seria, ori nu-i mai spălăm rufele murdare, sindicatul pichetează pe aleea lui și direcția de sănătate locală află că spălătorii lui de vase au lepră. Așa că ce-o să facă? Îl invită pe Didoni Giacano – Didi Gee în persoană –, cu toată familia, la o porție de lasagna în restaurantul lui. Ajung duminică după-amiază, ca o șleahță de nemâncați care tocmai s-au dat jos de pe vaporul de la Palermo, pentru că Didi are impresia că Jimmie are legături solide și o să-l bage în Cavalerii lui Columb³ sau ceva asemănător. Cred că Didi Gee are vreo sută patruzeci de kile și e acoperit tot de păr, ca un animal, și bagă în sperieți pe oricine din centrul New Orleansului, dar mama lui e o femeiușcă siciliană, măruntă și uscată ca o mumie înfășurată în cârpe negre și încă îl mai lovește pe Didi cu lingura peste mâni, dacă se întinde peste masă fără să ceară voie.

— Așa că, în toiul cinei, Jimmie începe să-i spună lui Mama Giacano ce băiat de treabă e Didi Gee, cum toți de la Camera de Comerț și Better Business Bureau cred că e un mare câștig pentru oraș și cum Didi nu lasă pe nimeni să

¹ Grup etnic din care fac parte descendenții coloniștilor francezi din Acadia (acadieni); o parte dintre aceștia sunt mețiși.

² Joc mecanic, lansat în 1980.

³ Cea mai mare organizație romano-catolică de servicii frățești din lume. Fondată în Statele Unite în 1882, este numită în onoarea lui Cristofor Columb.

se ia de prietenii lui. De exemplu, zice el, niște găinari au încercat să bage niște aparate în restaurantele lui Jimmie, pe care el, Jimmie, ca un bun catolic, nu le vrea. O fi arătând Mama Giacano ca un aluat uscat, dar ochii ei mici, negri și încinși transmit oricui că știe despre ce vorbește. După aia, Jimmie zice că Didi a demontat mașinile și le-a făcut fărâme cu ciocanele și a trecut cu camionul în sus și-n jos peste ele, în spatele restaurantului.

— Altă dată, Didi Gee, cu gura plină de bere și stridii crude, aproape că moare înecat. Scuipă terciul în toată furenia, odraslele îl bat pe spate și reușește să scoată o stridie mare, de-ar fi putut să înfunde o conductă de apă. Mama Giacano așteaptă până ce nu mai e vântă la față și-i zice că nu și-a crescut fiul ca să mănânce ca o turmă de porci și că ar trebui să meargă la baie, să se spele la gură, pentru că celorlalți li s-a făcut rău uitându-se la el. Și când vede că nu se ridică imediat de la masă, îl pocnește peste degete cu lingura. După aia, Jimmie a zis că vrea să ducă toată familia pe barca lui și poate că ar fi bine ca Didi Giacano să intre și el în Clubul de yachting, pentru că toți milionarii îl cred un băiat pe cinste și, în plus, Mamei Giacano chiar i-ar plăcea sărbătorile italo-americane de pe 4 iulie¹ și de Ziua lui Columb². Și chiar dacă Didi n-o să vină, chestie știută de toată lumea, pentru că urăște apa și-și vomită mațele doar traversând fluviul Mississippi cu feribotul, Jimmie tot o să se deplaseze să o ia pe Mama Giacano, oricând are chef, la o plimbare pe lacul Pontchartrain.

Bărbatul a izbucnit din nou în râs și și-a trecut mâinile prin părul umed. S-a lins pe buze și a clătinat din cap, apoi am văzut cum frica își face din nou loc în privirea lui.

— Pun pariu că deja ți-a povestit istoria asta, nu? a zis el.

¹ Ziua națională a SUA.

² Ziua lui Columb comemorează data de 12 octombrie 1492, când marele navigator a ajuns în America.

– Nu mă lasă să stau prea mult, Johnny. Mai voiai să-mi spui ceva?

– Da, aș vrea. Tu te-ai purtat mereu bine cu mine și m-am gândit că aș putea să te răsplătesc un pic.

Și-a șters sudoarea de pe ochi cu vârful degetelor.

– Mă gândesc că poate am niște datorii babane de plătit și pe partea cealaltă. Nu strică să încerc să rezolv acum ce pot, corect?

– Nu-mi ești dator.

– Un tip cu statele mele e îndatorat la toată blestemata asta de lume. Oricum, uite cum stă treaba. Ieri, un șmecheraș, L. J. Potts, de pe strada Magazine, târșâia o mătură pe coridor, izbind-o de bare și făcând tot soiul de zgomote, ca să nu pot dormi. Așa că-i zic că eu nu vreau să iau premiul pentru cea mai curată casă și să-și ducă mătura în altă parte până nu pun mâna pe ea și i-o bag undeva. Așa că nenorocitu', care are un frate pe nume Wesley Potts, încearcă să mă pună la punct. Mă-ntreabă dacă-l știu pe unu', Robicheaux, de la Omucideri, din New Orleans, și rânjește, pentru că avea impresia că ești unul dintre copiii care m-au săltat. Îi zic că poate, și el tot rânjește și cică: „Păi, am vești bune“. Pasămite, frate-său, Wesley, a auzit că viermele ăsta de la Omucideri și-ar fi băgat nasul unde nu-i fierbe oala și dacă nu încetează o să și-o ia la capace.

– Mi se pare că-i cam gogoman, Johnny.

– Da, o fi, doar că am impresia că el și frate-su au ceva legături cu soioșii¹.

– Columbienii?

– Să dea dracii. Se răspândesc în țară mai abitir ca SIDA. Și sunt în stare să elimine pe oricine – familii întregi, copii, bătrâni, nu contează. Mai știi barul ăla de pe Basin, care a luat foc? Slinosu' care a făcut-o a stat în prag, în plină zi, cu un împuțit de aruncător de flăcări atârnat în spate și, fin'că

¹ În original *greaser*, un termen ofensator prin care sunt denumite persoanele de origine latino-americană.

era într-o dispoziție bună, le-a dat la toți un minut să iasă, înainte să transforme locul într-o grămadă de plastic topit. Pătatele, ai grijă la nenorocirii ăia.

Și-a aprins încă o țigară Camel de la chiștocul din mână. Asuda la greu. Și-a șters fața pe mânecă și s-a mirosit în același timp. Apoi chipul i s-a făcut pământiu și neclintit și și-a fixat privirea drept înainte, cu palmele pe coapse.

— Mai bine ai pleca acum. Cred că o să-mi vină iar rău, mi-a zis.

— Cred că ești un tip tare, Johnny.

— Nu și de data asta.

Ne-am dat mâinile. Îi simțeam palma alunecoasă și ușoară între degetele mele.

Pe Johnny Massina l-au electrocutat la miezul nopții. În locuința mea plutitoare de pe lacul Pontchartrain, cu ploaia bătând darabana pe acoperiș și săltând în apa de afară, mi-am amintit de versurile pe care le auzisem cântate odată de un pușcăriaș de culoare din penitenciarul Angola.

L-am întrebat pe șefu': Șefu', ce-i dreptatea?

El m-a lovit în față și mi-a zis: Băiete, asta e dreptatea.

Mă-ntreb de ce-i prăjesc pe ăia doar la doișpe noaptea.

Curentu'-i mai puternic, că lumea stinge lampa.

Partenerul meu se numea Cletus Purcel. Birourile noastre stăteau față în față, într-o cămăruță dintr-o clădire veche transformată în secție de pompieri, pe strada Basin. Înainte să fie secție de pompieri, clădirea servise drept depozit de bumbac; înainte de Războiul Civil, în subsol fuseseră ținuți sclavi care erau duși în sus pe scări, spre un ring acoperit cu pământ, care ținea loc de sală de licitații și arenă pentru luptele de cocoși.

Fața lui Cletus arăta de parcă ar fi fost făcută din șorici fiert de porc, doar că i se vedeau niște semne de cusături pe

șaua nasului și la o sprânceană, unde fusese izbit de o țevă, pe când era copil, în Irish Channel, cartierul irlandez. Era un bărbat masiv, cu păr nisipiu și ochi verzi, inteligenți. Se lupta fără succes să slăbească trăgând de fiare, patru nopți pe săptămână, în garajul lui.

— Îl știi pe unul, Wesley Potts? am întrebat.

— Doamne, zău că da. Am fost cu el și frații lui la școală. Ce mai familie! Ca și cum aș fi fost vecin cu niște mucegai de pâine.

— Johnny Massina a zis că tipul ăsta are de gând să-mi pună bețe-n roate.

— Mi se pare o abureală. Potts e o javră fricoasă. Are un cinema cu filme porcoase pe strada Bourbon. Vă fac cunoștință în după-amiaza asta. Chiar o să-ți placă băiatul ăsta.

— Am dosarele lui aici. Două pentru narcotice, șase pentru obscenitate, nicio condamnare. Evident, o problemă urâtă cu Fiscul.

— Le spală soioșilor rufele murdare.

— Așa a zis și Massina.

— Bine, ne ducem să vorbim cu el după prânz. Observă că am zis „după prânz”, pentru că omul ăsta e definiția de dicționar a mizeriei. Apropo, medicul legist din Cataouatche a dat telefon și a spus că nu i-au făcut autopsie negresei ăleia.

— Cum adică nu i-au făcut? m-am mirat eu.

— A zis că nu, pentru că nu s-a cerut de la biroul șerifului. S-a consemnat că a fost înec. Dar, oricum, ce-i cu toate astea, Dave? N-ai suficiente cazuri deschise fără să-ți mai găsești de lucru și în circumscripția Cataouatche? Oricum, tipii de acolo nu urmează aceleași reguli ca noi. Știi doar.

Cu două săptămâni înainte, eram la pescuit într-o pirogă pe Brațul Lafourche, aruncând cu nadă artificială de-a lungul frunzelor de nuferi ce creșteau pe mal. Țărnuț era înțesat de chiparoși, iar aerul era răcoros și tăcut, în lumina verzui-aurie a dimineții. Razele cădeau prin umbrarul de

crengi de deasupra. Frunzele de nufăr purtau inflorescențe mov și simțeam mirosul copacilor, al mușchiului, al lichenilor verzi și umezi de pe scoarță și mireasma florilor sângerii și galbene de barba-împăratului, care erau încă deschise, la umbră. Un aligator, care trebuie să fi măsurat un metru și jumătate lungime, zăcea aproape de rădăcinile unui chiparos, cu capul și ochii împietriți, de-abia ițindu-se deasupra apei, ca o piatră maro. În apă, lângă un copac, am văzut o altă protuberanță negricioasă și am crezut că e perechea primului aligator. Apoi a trecut o șalupă, iar siajul a rostogolit umflătura deasupra rădăcinilor și am observat un picior gol, o mână și o cămașă cadrilată, umflată cu aer.

Mi-am lăsat jos lanseta, am vâslit mai aproape și am atins corpul cu rama. Trupul s-a rotit în apă și am deslușit chipul unei negrese tinere, cu ochii și gura larg deschise, ca într-o rugăciune acvatică. Purta, legată sub sâni, cămașa unui bărbat, blugi albaștri, tăiați și, pentru o secundă, am zărit o monedă, agățată de gleznă cu o ață – un talisman norocos, pe care unii acadieni și negri îl poartă ca să alunge *gris-gris*, un descânteț malefic. Chipul ei tânăr semăna cu o floare tăiată pe neașteptate de pe lujerul ei.

Mi-am petrecut frânghia de ancoraj în jurul gleznei ei, am aruncat ancora înapoi printre copacii de pe mal și mi-am legat batista roșie de o ramură ce atârna deasupra. Două ore mai târziu îi priveam pe asistenții de la biroul șerifului local ridicând cadavrul pe o targă și cărându-l spre o ambulanță parcată pe plantația de trestie de zahăr.

— Un moment, am zis, înainte să o urce în mașină.

Am ridicat cearșaful să mă mai uit odată la ceva ce observasem când o trăseseră din apă. Pe interiorul brațului ei stâng erau urme, dar pe dreptul nu se vedea decât o împunsătură de ac.

— Poate donează sânge pentru Crucea Roșie, a remarcat unul dintre asistenți, rânjind.

— Ești un tip tare amuzant, am replicat.